

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

Business Centre
Club

Związek
Rzemiosła
Polskiego

Warszawa, 26 lutego 2026 r.

Stanowisko Rady Przedsiębiorczości

w sprawie konieczności urzeczywistnienia zasady rozstrzygnięcia wątpliwości przez organy władzy na korzyść przedsiębiorców i obywateli

Dla środowiska przedsiębiorców jest oczywiste, że prowadzenie działalności gospodarczej wiąże się z wieloma wyzwaniami. Same warunki rynkowe i międzynarodowa konkurencja wymagają wysiłku i niemałej pomysłowości. Na te wyzwania polscy przedsiębiorcy są gotowi i nigdy się od nich nie uchylają. Niestety, nadal wiele energii niepotrzebnie pochłania konieczność mierzenia się z meandrami prawa. Również każda sytuacja faktyczna poddaje się jednoznacznej ocenie prawnej. W takich przypadkach faktyczne warunki wykonywania działalności gospodarczej mogą zależeć od spojrzenia urzędników. Nie chodzi tutaj o pobłażliwe traktowanie naruszeń prawa, ale to takie podejście organów, które nie będzie przed przedsiębiorcami i obywatelami sztucznie piętrzyło trudności.

Dlatego, środowisko przedsiębiorców z dużymi nadziejami przyjęło wprowadzenie do prawa polskiego wprost wyrażonej zasady rozstrzygnięcia wątpliwości przez organy władzy na korzyść przedsiębiorców i obywateli. Ta zasada w odniesieniu do

wątpliwości prawnych znalazła się w art. 11 ust. 1 ustawy – Prawo przedsiębiorców¹ oraz w art. 2a Ordynacji podatkowej². Z kolei w myśl art. 10 ust. 2 Prawa przedsiębiorców, zasadą tą objęte są również wątpliwości faktyczne.

Po upływie prawie siedmiu lat obowiązywania tych przepisów należy uznać, że nie spełniły się pokładane w nich nadzieje. W naszej ocenie wymagają uzupełnienia, aby nabrały powszechnego znaczenia. O ile bowiem przedsiębiorcy zostali wyposażeni w odpowiednie prawa, to obowiązujące warunki odpowiedzialności karnej funkcjonariuszy publicznej nie sprzyjają poszanowaniu tych praw przez urzędników. Zgodnie bowiem z art. 231 § 1 Kodeksu karnego³ funkcjonariusz publiczny, który przekracza swoje uprawnienia lub nie dopełnia obowiązków, może podlegać karze do 3 lat pozbawienia wolności.

Dlatego urzędnicy z obawy o odpowiedzialność karną często nie stosują zasady rozstrzygania wątpliwości na korzyść przedsiębiorców i obywateli. Sytuacja dojrzała do tego, aby Państwo wysłało im wyraźny sygnał, że stosowanie tej zasady nie rodzi ryzyka dotkliwej kary. W naszej ocenie najwłaściwszym instrumentem jest wyraźne wskazanie, że rozstrzyganie wątpliwości na korzyść obywateli i przedsiębiorców wręcz podlega ochronie Państwa. Bez zapewnienia bezpieczeństwa prawnego samym urzędnikom, cel tej zasady nie zostanie w pełni urzeczywistniony.

Dlatego pozwalamy sobie przedstawić projekt zmian w Kodeksie karnym, który przewiduje wprowadzenie mechanizmu (kontratypu) chroniącego funkcjonariuszy publicznych, którzy stosują zasadę rozstrzygania wątpliwości na korzyść przedsiębiorców i obywateli. Takie przepisy mogą przyjąć np. następujące brzmienie:

„W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. 2025 r. poz. 383, 1818 i 1872) w art. 231 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Nie popełnia przestępstwa określonego w § 1 i 3 funkcjonariusz publiczny, który, biorąc udział w przygotowaniu lub wydaniu rozstrzygnięcia w postępowaniu określonym ustawą, przekroczył uprawnienia lub nie dopełnił obowiązków przy ustaleniu stanu faktycznego lub treści normy prawnej wskutek usprawiedliwionego

¹ Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.

² Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, Dz. U. z 2025 r., poz. 111 z późn. zm.

³ Ustawa z dnia 9 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, Dz. U. z 2019 r. poz. 1950, z późn. zm.

błędnego przekonania, że zachodzi wątpliwość podlegającą rozstrzygnięciu na korzyść przedsiębiorcy albo podatnika.”

Nasza apel wynika z przekonania, że życzliwa postawa władzy częstokroć jest najcenniejszym wkładem w kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości. Powodzenie w kreowaniu takich warunków wymaga jednak także zapewnienia odpowiednich warunków działania przedstawicieli Państwa, czyli samych funkcjonariuszy publicznych.

Marek Kłoczko
Krajowa Izba Gospodarcza

Marek Kowalski
Federacja Przedsiębiorców Polskich

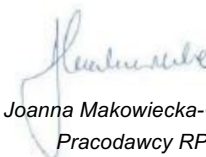
Janusz Dziurzyński
Związek Liderów Sektora Usług
Biznesowych

Marek Górski
Konfederacja Lewiatan

Wojciech Kostrzewa
Polska Rada Biznesu

Joanna Makowiecka-Gatza
Pracodawcy RP

Łukasz Bernatowicz
Związek Pracodawców
Business Centre Club

Tadeusz Białek
Związek Banków Polskich

Jan Klimek
Związek Rzemiosła Polskiego

Rada Przedsiębiorczości to forum współpracy przedstawicieli 9 największych organizacji reprezentujących przedsiębiorców i pracodawców w Polsce. Pierwotnie powołana 17 listopada 2003 r., została reaktywowana 24 marca 2020 r. w celu ratowania polskiej gospodarki zagrożonej pandemią i recesją. Rada reprezentuje blisko 330 tysięcy pracodawców zatrudniających ponad 8 mln pracowników. Przewodnictwo w Radzie jest kadencyjne. Aktualnie Radzie przewodniczy Federacja Przedsiębiorców Polskich.

Członkowie: ABSL, Business Centre Club, Federacja Przedsiębiorców Polskich, Konfederacja Lewiatan, Krajowa Izba Gospodarcza, Polska Rada Biznesu, Pracodawcy RP, Związek Banków Polskich, Związek Rzemiosła Polskiego

www.radaprzedsiebiorczosci.org